

Kaderdebat 7 juli 2020

Als het gaat om het kader voor de begroting voor 2021 wil de CDA fractie graag op 3 punten iets meegeven aan het college. Ten eerste over de financiële huishouding, ten tweede de over de kosten baten in het sociaal domein, ten derde over het straatbeeld in Rijswijk en de handhaving van onze lokale regels.

1. Het CDA vindt het voor onze financiële huishouding van belang, dat wij de ombuigingen van de structurele tekorten zoals die vóór de coronacrisis al bekend waren nu netjes afmaken. Het college was daarin al een heel eind op weg. En wij vinden dat horen tot onze lokale verantwoordelijkheid als gemeentebestuur.

De *nieuwe* financiële gevolgen van de crisis zijn echter op dit moment niet goed te overzien. Ook de rijksoverheid heeft daar nog geen beeld van. Daarom is ook nog niet bekend of, hoe en hoeveel steun er via het Rijk naar de gemeente gaat komen. Wij kunnen daar in dit kaderdebat niet op anticiperen. Dat is één. Maar daar komt bij dat een klassiek bezuinigingsbeleid boven op de reeds ingezette ombuigingen op dit moment desastreus voor onze gemeente kan uitpakken. Het tijdelijk dempen van de onzekere situatie door 20 van de 70 mln. Enecogelden aan de algemene reserve toe te voegen, vinden wij daarom een verantwoord en verstandig voorstel. Want *deze* crisis kunnen we in tegenstelling tot vorige, weer snel te boven komen als we tussentijds inzetten op het behoud van de potenties in onze economie en het behoud van onze maatschappelijke voorzieningen. Dat geldt nationaal, en dat geldt ook voor onze gemeente.

Dat betekent dat investeringen in onze leefomgeving waar mogelijk door moeten gaan. Kansen om nu door te bouwen in Rijswijk Buiten, kansen in De Bogaard, moeten we ook nu, juist nu benutten. Daar is lef voor nodig, maar leningen zijn bijna gratis en Rijswijk blijft in de pas meelopen met het rijksbeleid op dit punt.

Dat betekent ook dat het CDA in Rijswijk niet extra wil bezuinigen op onze maatschappelijke voorzieningen voor welzijn en cultuur. Wij zijn verheugd over het eerste resultaat dat geboekt is door de lobby van de wethouder namens vele kleine en middelgrote gemeenten in Zuid-Holland bij de provincie. Zij heeft met

steun van andere partijen hier in de raad, laten zien dat we samen in de Provinciale Staten niet alle kaas van het brood laten eten door de grote steden, als het gaat om geld voor cultuur. Wij bezuinigen niet op mensen. En wij zeggen ook: voorkomen is beter dan genezen. Beter geld nu blijven uitgeven aan welzijn, dan straks aan sociale bijstand, de gezondheidszorg, de jeugdzorg of de strafrechtelijke handhaving.

2. Daarmee kom ik aan het tweede onderwerp: de ontwikkelingen in de Jeugdzorg. De afgelopen twee jaar op rij heeft het CDA consequent gewezen op de verontrustende ontwikkeling dat steeds meer kinderen in een traject van professionele jeugdzorg belanden. Ging het 5 jaar geleden nog om een op de 12 kinderen in Rijswijk; nu zitten we op 1 van elke 9! Wij weigeren dit als normaal te gaan accepteren. Afgelopen jaren hebben wij hier *aandacht* voor gevraagd. Dit jaar vinden wij dat er echt *opgetreden* moet worden. Er is intussen genoeg bekend over de oorzaken van deze cijfers en de daarmee gepaard gaande tekorten. Ieder jaar weer miljoenen meer dan al extra was begroot. De tijd voor praten en onderzoek is wat ons betreft voorbij. Wij vinden dat de commerciële aanbesteding van diensten bij 175 instellingen van jeugdzorg zo snel mogelijk moet worden gestopt. Linksom of rechtsom, want intussen is wel gebleken: het kind en de ouders schieten hier niets mee op. Ook moet de toegang tot zorgtrajecten scherp en kritisch worden bewaakt. Net zoals wordt aanbevolen in het visitatierapport van de VNG, opgesteld o.l.v. Marjanne Sint. Het boek van deskundige en ervaringsdeskundige tegen wil en dank, Remco Idema, is nu een jaar oud. Waar wachten we op? Geen onderzoek dus meer, geen analyse meer, niet praten maar doen! Daar gaat onze motie over.

Over onderzoek gesproken. Het Armoedebeloid is het afgelopen jaar in opdracht van het college geëvalueerd. En wat opvalt: er staat totaal niets in over de kosten van dit beleid; alleen over de mate van tevredenheid bij cliënten. Wel over effectiviteit, niet over efficiency. Een kosten / baten analyse is echter *ook* in het sociaal domein onmisbaar. Antwoorden op vragen van de PvdA wijzen daar ook op. Of het nu gaat om de activiteiten van Stichting Kei, of om de afhandeling van aanvragen WMO, het blijkt dat de bureaucratie niet alleen taai is, maar ook heel veel geld kost. Soms nog meer dan het geld dat ten goede komt aan de mensen waar het voor was bedoeld. Voorzitter, dit moet echt anders kunnen! In het sociaal domein kunnen de kosten naar onze indruk structureel omlaag en de dienstverlening en de effectiviteit structureel omhoog! Daar moeten we vooral niet te veel onderzoeken meer naar beginnen. Dat moeten we op het stadhuis gewoon gaan doen, dat moeten we organiseren! Zodat oude mensen van 85 tot

90 jaar oud die uit het ziekenhuis komen niet maanden lang moeten wachten op huishoudelijke zorg. (voorbeeld) De wethouder kent de voorbeelden, We kennen allemaal de raadsadressen. Graag een reactie.

3. Tot slot onze leefomgeving in Rijswijk. Het beeld op straat. De tijd van Rijswijk Rozenstad is lang voorbij. Dat kan. Maar wat begonnen is als meer ruimte voor bijen en vlinders resulteert nu langzamerhand in lelijk en slordig groenonderhoud. Dit stoort veel mensen. Wij vragen de wethouder, is het nou echt nodig om budgetten daarvoor te verhogen, of kan er ook hier misschien ook nog eens wat sneller en efficiënter worden gewerkt?

Afval dumping naast afvalcontainers blijft ook een bron van ergernis. Niet alleen over de grens in Laak, maar ook hier zien wij meeuwen de naast de bak gegooid rotzooi openpikken en verspreiden. *Avallex* reageert op contract en dus soms dagen later. En Boa's kunnen vaak zo weinig met hun signaleringen. Wij vragen het college om net als in Den Haag mensen zonder werk op vrijwillige basis in te schakelen als hulp-BOA. Hulp Boa's kunnen dan in het kader van bestuursrechtelijk onderzoek het gedumpte afval zelf afvoeren en zo helpen bij het opsporen van de daders. Geen veroorzaker gevonden? Jammer, maar het afval is dan opgeruimd voordat de dieren er op afkomen. Het resultaat is schonere straten en werkervaring voor mensen uit de Participatiewet. Win-win, en Boa's die wij gesproken hebben staan positief tegenover dit idee. Laten wij een proef gaan draaien.

Ondersteuning van Boa's is zo belangrijk, omdat zij op hun beurt onmisbaar zijn geworden als aanvulling op de politie. Het CDA heeft eerder vragen gesteld om net als in Utrecht over te gaan tot een pilot met goedkeuring van het ministerie om hun opsporingsbevoegdheid te verruimen. U had daar positief op gereageerd, hoe staat het daarmee voorzitter? En wat zouden wij kunnen doen aan het beter uitrusten van onze Boa's zodat zij zich enerzijds bij de uitoefening van hun taak veilig voelen en anderzijds de geweldspiraal niet wordt ingezet? Graag uw reactie.

Ter afsluiting: wij zijn halverwege de raadsperiode van 4 jaar. Wij proberen met voorstellen voor uitvoering op deze onderwerpen langzaam aan resultaten voor onze gemeente te gaan boeken. En ik roep onze collega raadsleden op: laten we bij die zaken als Jeugdzorg ook een keer stoppen met vragen om nieuwe nota's, plannen en onderzoeken. Voor sommige zaken is de tijd een keer rijp. Geef de gemeentelijke organisatie nu richting en ruimte om zaken te gaan uitvoeren, Anders blijven onze gezamenlijke ambities hangen in goede bedoelingen.